

Netværket for offentlige udbud

Det praktiske netværk for danske myndigheder omkring udbudslovens § 41 m.fl.

*Udfordringer for offentlige myndigheder
omkring referencer til standarder i
offentlige indkøb.*

- *Fjerde fælles netværksmøde.*
 - 17. Januar 12th 2022 10.30 til 12.30

Program

10.30 **Velkommen til netværksmødet.**

- ☐ Samt introduktion til standarder

10.50 **Nyt om standarder i EU (serviceområdet), CENCENELEC**

- ☐ Hvad er sammenhængen mellem Danske standarder og europæiske standarder, og hvilke nye europæiske standarder er på vej med relevans for ordregivere? – serviceområdet

11.20 **Eksempler på integrering af og henvisning til standarder i lovgivning.**

- ☐ Eksempler på anvendelse af standarder i lovgivningen, hvad betyder det?

11.50 **Innovation i udbud og indkøb – ”Innovationsindkøb”**

- ☐ Præsentation af EU-guide samt praktisk anvendelse i udbud

12.15 **AOB og næste møde**

Oplægsholdere i dag

Udefra

Dagens gæstetaler:

[CENCENELEC](#)

Christina Thorngreen, Project manager.

Velkommen til nye følgere fra

Organisation:

- Region Hovedstaden,

Observatør

- Maria Caroline, NORLYS

Netværket (pr. 17.01.22)

Organisationer der følger netværket

- Aabenraa Kommune
- Aalborg Kommune
- Aarhus Kommune
- Aarhus Universitet
- Administrations- og Servicestyrelsen
- Albertslund Kommune
- Brøndby Kommune
- Beskæftigelsesministeriet
- Dansk Erhverv
- Dansk Standard
- Energinet
- Energistyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Fredericia Kommune
- Frederikshavn Kommune
- Folketinget
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- Fællesindkøb Fyn
- Gentofte Kommune
- GEUS
- Hvidovre Kommune
- Høje-Taastrup Kommune
- KL
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Kriminalforsorgen
- Lyngby-Taarbæk Kommune
- Mariagerfjord Kommune
- Middelfart Kommune
- Miljøstyrelsen
- Norddjurs Kommune
- **Region Hovedstaden**
- Region Sjælland
- Region Syddanmark
- Rigspolitiet
- Rødovre Kommune
- SKI
- Slagelse Kommune
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Socialstyrelsen
- Statens IT
- Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering
- Sundhedsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Udviklings- og Forenklingsstyrelsen
- Vejdirektoratet
- Vejle Kommune
- Økonomistyrelsen

Netværket (pr. 17.01.22) Registrerede deltagere i dag

Organisationer der følger netværket

- Aabenraa Kommune
- Aalborg Kommune
- Aarhus Kommune
- Aarhus Universitet
- Administrations- og Servicestyrelsen
- Albertslund Kommune
- Brøndby Kommune
- Beskæftigelsesministeriet
- Dansk Erhverv
- Dansk Standard
- Energinet
- Energistyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Fredericia Kommune
- Frederikshavn Kommune
- Folketinget
- Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse
- Fællesindkøb Fyn
- Gentofte Kommune
- GEUS
- Hvidovre Kommune
- Høje-Taastrup Kommune
- KL
- Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Kriminalforsorgen
- Lyngby-Taarbæk Kommune
- Mariagerfjord Kommune
- Middelfart Kommune
- Miljøstyrelsen
- Norddjurs Kommune
- Region Hovedstaden
- Region Sjælland
- Region Syddanmark
- Rigspolitiet
- Rødovre Kommune
- SKI
- Slagelse Kommune
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Socialstyrelsen
- Statens IT
- Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering
- Sundhedsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Udviklings- og Forenklingsstyrelsen
- Vejdirektoratet
- Vejle Kommune
- Økonomistyrelsen

Ca. 90 repræsentanter fra **24** lande.
Update. 12. Januar 2022

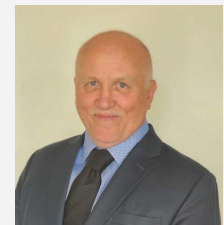

- Og **Italien** er også på vej som nr. 25.

ZOOM og praktikaliteter

Deltag meget gerne i snakken, of stil spørgsmål

- Hold mikrofonen på **MUTE** hvis du ikke skal tale.
- Hvis forbindelsen bliver dårlig, **sluk kameraet**, men åben det hvis du er på.
- Brug “**Raise hand**” under “**Reactions**” funktionen hvis flere ønsker ordet om samme emne på samme tid.
- **Målet er drøftelser**, så stil endelig spørgsmål.
- **Præsentationer** sendes ud efter mødet og kan også findes på DanSense hjemmeside.

Program

10.35 **Introduktion til standarder (§ 41).**

NB - som bekendt.

Årsmødet er udsat og afholdes i stedet **torsdag
den 21. april, fra 09.00 – 16.00 i Korsør!**

Mere herom sidst under punktet AOB

MISSION

For dette
netværk

Snesevis af millioner anvendes hvert år på at udvikle europæiske standarder, så hvorfor anvendes de ikke af offentlige myndigheder?

Standarder er **essentielle** for eksempel for at kunne stille **dokumenterbare krav til miljø, klima og bæredygtige indkøb!**

Målet med netværket er at:

- Hjælpe ordregivere til **yderligere at professionalisere og forenkle offentlige udbud** og indkøb gennem øget reference til standarder, samt hjælpe til at spare penge. (EU: Directive [2014/24/EU](#) – DK: Udbudsloven)
- Fokuserer indkøbsmyndighederne for at fremme **bevidsthed samt samarbejde** om brug af standarder i offentlige udbud.
- Demonstrere **simple og nye måder at referere standarder på**.
- Inddrage aktuelle emner som fx **bæredygtige indkøb og tilgængelighed, klima og kvalitet i offentlige indkøb**.

Hvorfor er det så vigtigt at kunne referere standarder?

- De sikrer en **fælles forståelse** af produktet, ydelsen, eller bygge- og anlægsarbejdet.
- De udgør en perfekt **"bundlinie"** at bygge videre på.
- De indeholder **specifikke og beskrevne** krav.
- De kan åbne for **mere innovative udbud og tilbud**.
- De **fremmer handel over grænser** som europæiske eller internationale standarder.
- De kan sikre **bedre dokumentation**.
- De kan understøtte **grønne og bæredygtige indkøb**.

Det her er
udsagn I altid
bør udfordre,
så spørg!

Hvad er en standard?

Bilag VII.2 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud

En Standard i henhold til udbudsdirektivets bilag VII.2 (2014/24/EU):

*»standard«: en teknisk specifikation, som er vedtaget af et **anerkendt standardiserings-organ** til gentagen eller konstant anvendelse, hvis overholdelse **ikke er obligatorisk**, og som er en af følgende kategorier:»*

- **International standard** (vedtaget af international STO, og offentlig tilgængelig)
- **Europæisk standard** (vedtaget af europæisk STO, og offentlig tilgængelig)
- **National standard** (vedtaget af national STO, og offentlig tilgængelig)
- **Europæisk teknisk vurdering** (ETA for byggevarer)
- **Fælles teknisk specifikation** (For IKT)
- **Teknisk reference** (enhver leverance fra europæiske standardiseringsorganer, minus europæiske standarder)

"Problembarnet" – og udfordringen

§ 41.1.2)

- § 41. En ordregiver **skal** udarbejde de tekniske specifikationer i udbudsmaterialet, jf. § 40, på en af følgende måder, medmindre der er fastsat danske tekniske forskrifter, der er forenelige med EU-retten, og som ordregiveren er forpligtet til at anvende:
 - 1) Ved beskrivelse af **funktionskrav eller krav til funktionsdygtighed, tekniske krav eller andre krav**, forudsat at beskrivelsen er så præcis, at ansøgere og tilbudsgivere kan identificere kontraktens genstand.
 - 2) Ved henvisning til en eller flere af følgende **standarder** m.v. i prioriteret rækkefølge, idet hver henvisning skal efterfølges af udtrykket **eller tilsvarende**: a) Nationale standarder til gennemførelse af europæiske standarder. b) Europæiske tekniske vurderinger. c) Fælles tekniske specifikationer. d) Internationale standarder. e) Andre tekniske referencer udarbejdet af europæiske standardiseringsorganer. f) Nationale standarder. g) Nationale tekniske godkendelser. h) Nationale tekniske specifikationer for projektering, beregning og udførelse af arbejderne og anvendelse af varerne.
 - 3) Som en **kombination** af beskrivelse i henhold til **nr. 1** og henvisning i henhold til **nr. 2**.
- Stk. 2. Stk. 1, nr. 2, **litra f-h**, kan kun anvendes, når der ikke findes standarder m.v. som nævnt i stk. 1, nr. 2, litra ae.

Reference til standarder

Udbudslovens § 41.2 – mere visuelt

Listen er
udtømmende

Hvis ikke nævnt, så
ikke inkluderet.

EU-kommissionen

I prioriteret rækkefølge:

- A: Nationale standarder til gennemførelse af europæiske standarder
- B: Europæiske tekniske vurderinger.
- C: Fælles tekniske specifikationer.
- D: Internationale standarder
- E: Andre tekniske referencer udarbejdet af europæiske standardiseringsorganer,

Eller, hvis der ikke findes nogen af ovennævnte:

- F: Nationale standarder
- G: National tekniske godkendelser
- H: Nationale tekniske specifikationer for projektering, beregning og udførelse af arbejderne og anvendelse af varerne.

Hver henvisning skal efterfølges af udtrykket "**eller tilsvarende**".

§ 41 har konsekvens for brugen af andre §§ i udbudsloven, eksempelvis:

- **Mærker (§ 46)**
- **Testrapporter, certificering og anden dokumentation (§47)**
- **Anden passende dokumentation (§ 48)**
- **Adgang (til standarder) i udbudsmaterialet (§ 132)**
- **Kvalitetssikringsstandarder og miljøledelsesstandarder (§ 157)**
- **Tildelingskriterier (§ 162)**
- **Livscyklusomkostninger (§ 166)**

Relevant basismateriale

European Guide for referencing standards in public procurement

December 2018

Analysis of Public Sector Procurement Activities – A Report on Referencing Standards in Public Procurement

May 2019

**DAN
SENSE**

sis

Swedish
Institute for
Standards

Funded
by the

Søren Jensen

DS
DANSK STANDARD

Guide on

Sustainable building renovation

Referencing environmental requirements and
standards when planning public tenders in Europe

DS-handbook
199:2020

Dagens Introtema

- Hvordan kan man spare penge ved brug af standarder ved udbud og indkøb?

Offentlige indkøb – og økonomi

Det offentlige budget til offentlige indkøb er angivet til ca. 300-380 milliarder. kr./år (*EU 2000 milliarder euro*)

Antal offentlige og semi-off.
Ordregivere i DK:
1.000⁺

Alle ordregivere
udarbejder tekniske
specifikationer i
udbudsmaterialer efter §
41 i udbudsloven

Potentiel national besparelse ved forenklet udarbejdelse af udbudsmaterialer ved brug af anerkendte standarder:

1 % besparelse = 3 - 3,8 milliarder om året i mindst 5 år.

DanSense estimat: Forenklede og øget professionaliserede indkøb ved brug af standarder kan medføre:

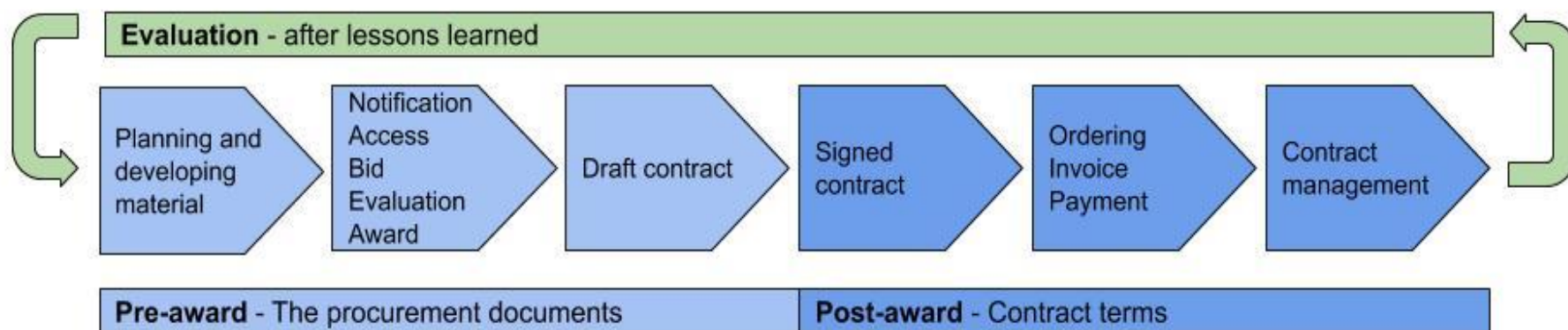
5-10 % i besparelser samtidig med mere bæredygtige udbud og indkøb.

Mulige besparelser over 5 år:

Op til **150-190 mia. kr.** – mere end rigeligt at sikre bæredygtige og klimavenlige indkøb.

Offentlige indkøb – og økonomi

Udbudsprocessen – ER DER PENGE AT SPARE MED STANDARDS?

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

Eksempel på et tilfældigt udbud fundet i TED-databasen:

Bygge og anlægsopgave - *Udbuddet vedrører en laboratorierenovering af en konkret bygning XX.*

Arbejdet omfatter primært :

- *Renovering af laboratorier*
- *Renovering af korridorer, kontorer, sekundære lokaler, mødelokaler, øvrige fællesfaciliteter*
- *Etablering af kølerum*
- *Generel opgradering af installationer og etablering af ringventilation*
- *Etablering af nye elevatorer*
- *Miljøsanering.*

Sum: 70 millioner kr.. Ingen referencer til standarder kan ses i spec.

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

Planlægning og udarbejdelse af tekniske specifikationer :

➤ *Renovering af laboratorier*

- *Der findes mange standarder på f.eks. opbygning af, ventilation af, sikkerhed i laboratorier, der kunne afklare behov.*

➤ *Renovering af korridorer, kontorer, sekundære lokaler, mødelokaler, øvrige fællesfaciliteter*

- *Der findes mange standarder og etiketter. (f.eks. kontorstole - sikkerhed)*

➤ *Etablering af kølerum*

- *Der findes standarder for kølesystemer, definitioner, brug, test, måling*

➤ *Generel opgradering af installationer og etablering af ringventilation*

- *Der findes adskillige standarder for konstruktion, test, måling.*

➤ *Etablering af nye elevatorer*

- *Der findes mange standarder for konstruktion, test og verifikation.*

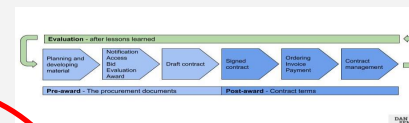
➤ *Miljøsanering.*

- *Der findes standarder for farlige kemikalier samt tests ud over lovkrav.*

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

Udbudsprocessen

Manglende klarhed i specifikationer ved planlægningen og udviklingen kan:

- Øge misforståelser.
- Reducere muligheden for at dokumentere leverancer.
- Reducere kvaliteten.
- Reducere gennemsigtigheden.
- Reducere ligebehandling.
- Reducere konkurrencen.
- Øge omkostninger. (Standardtilgang. Er du i tvivl, så tilføj **mindst 10 %, som tilbudsgiver**)
- Estimat. Usikkerheden i beskrivelsen koster minimum ekstra 5 %, hvilket her svarer til ca. 4 mio. kr.

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

2: Udbudbekendtgørelse, tilgang, tilbud, evaluering, og tildeling

Manglende klarhed over udbudt opgave, og manglende fælles forståelse af krav stillet, vil :

- Reducere gennemsigtigheden.
- Reducere ligebehandling.
- Reducere konkurrencen.

- Øge diskrimination samt
- Forøge omkostningerne.

Ved afgivelse af tilbud vil de øgede omkostninger nævnt under "Planlægning og udvikling" komme til udtryk her.

De anslåede 5 % kan være meget lavt sat.

Notification
Access
Bid
Evaluation
Award

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

3: Udkastet til kontrakt – eksempel -som en del af de tekniske spec:

I de tekniske specifikationer: Stil krav til testrapporter, certificeringer og anden dokumentation :

- **Det stærkeste værktøj inden for standardisering** er fælles anerkendte internationale standarder, der sikre dokumentation for stillede krav.

Egne opfundne specifikationer kan:

- Reducere ligebehandling.
- Reducere konkurrencen.
- Eliminere muligheden for seriøs dokumentation.
- Forøge omkostningerne betydeligt i kontraktstyringsfasen.

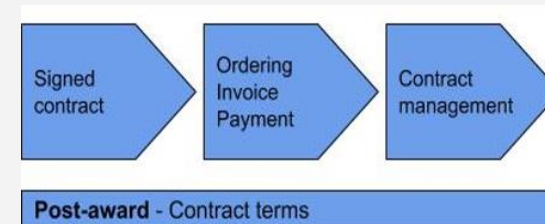
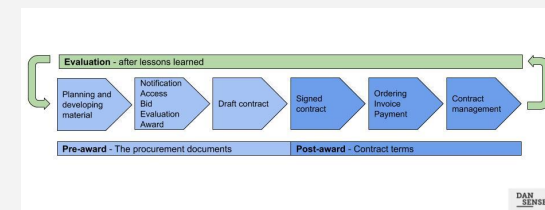
En anslået øget omkostning på 5 % eller 3-4 mio. kr, der udmøntes i kontraktstyringsfasen kan være et lavt skøn.

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

4: Kontraktstyring:

Manglende reference til standarder i "pre-award" fasen ved udarbejdelse af de tekniske specifikationer kan direkte påvirke kontraktstyringsfasen ved at:

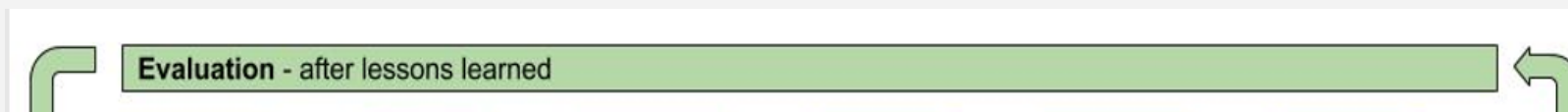
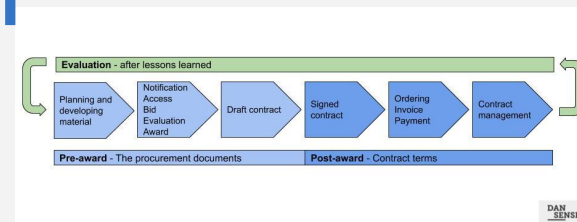
- Øge "misforståelser" eller skabe situationer uden leverancer.
- Reducere chancerne for objektiv dokumentation af leverancer.
- Reducere chancerne for løbende forbedringer og levering af varer eller tjenester.
- Øge omkostninger.

Mangel på reference til standarder i "pre-award" kan let øge de samlede omkostninger med 5-10 % i "Post-award", altså kontraktsfasen.

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

5: Evalueringen og forbedring:

Oftest bliver gamle tekniske specifikationer "genbrugt"/"genanvendt" **uden erfaringsopsamling** fra sidste udbuds- og kontraktperiode.

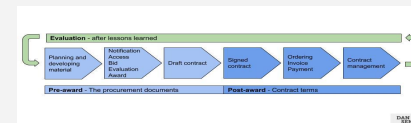
Evaluering og forbedring af materiale er afgørende, hvis udbudsmateriale "genbruges". Det gælder også ved brug af standarder.

Husk: De fleste europæiske standarder revideres hvert 5. år, så blot at henvise blindt til dem, som gjort af rigtig mange, kan vise sig at være en farlig vej.

Offentlige indkøb – og økonomi

Penge at spare

5: Evalueringen og forbedring:

Evaluation - after lessons learned

Fordele: Øget brug af standarder gør det lettere at genbruge materiale og dokumentere, hvad der skete i de forudgående kontraktperioder:

- De forbedrer muligheden for dokumentation.
- De fremme den gensidige forståelse og kan øge konkurrencen.
- De øger muligheden for innovation, og
- De reducerer de samlede transaktionsomkostninger

Gode evalueringer giver samlet set et bedre grundlag for udarbejdelse af nye tekniske specifikationer.

Husk.

Vi kommer langt omkring, men ikke så dybt i materien på 2 timers netværksmøder.

Årsmødet og kurser giver dybere viden.

Spørgsmål?

Program

10.50 Latest news in standardization

European Standardization Organizations

European Public Procurement Network – CEN-CENELEC update

Christina Thorngreen, Project Manager

Senere I dag.

Kommer vi mere
ind på vigtigheden
af CENCENELEC.

Spørgsmål?

Program

11.20 Eksempler på integrering af og henvisning til standarder i lovgivning

- Eksempler på anvendelse af standarder i lovgivningen, hvad betyder det for brugen af standarder og § 41?

- ved/ Søren Jensen, DanSense

Brug af standarder i udbud

Europæiske standarder (§ 41)

Standarder og andre standardiseringspublikationer er **frivillige** retningslinjer med **tekniske specifikationer** for produkter, serviceydelser og processer.

Standarder **udvikles af private standardiseringsorganisationer**, for det meste på initiativ af interessenter, der ser et behov for at anvende en standard.

Standarder er i sig selv frivillige, men brugen af dem viser, at et firmas produkter og serviceydelser er på et bestemt niveau mht. kvalitet, sikkerhed og pålidelighed.

Kilde: [EU](#)

Brugen af standarder i udbud er frivillig, med mindre det fremgår af lovgivning at de skal anvendes!

Harmoniserede standarder

Udviklingen i reglerne for EU's indre marked

(Lånt fra DS – og Kåre)

Før 1985 – en slags varer – et direktiv – ingen sammenhæng med standarder

Efter 1985 – **harmonisering** af varer gennem "den ny metode" som i dag kaldes "the new legislative framework"

Under "**the new legislative framework**" vedtages **overordnede direktiver og forordninger** for forskellige typer varer med forskellige overordnede krav til disse varegrupper

På grundlag af direktiver og forordninger **harmoniserer Kommissionen europæiske standarder.**

- **Harmoniserede standarder udvikles indenfor produkter, systemer, services m.m.**

Harmoniserede standarder

Harmoniserede standarder er en særlig kategori af europæiske standarder, som er udviklet af en europæisk standardiseringsorganisation efter anmodning (et såkaldt mandat) fra EU-Kommissionen.

Omkring en femtedel af alle europæiske standarder udarbejdes efter en sådan standardiseringsanmodning fra Kommissionen.

Harmoniserede standarder kan bruges til at bevise, at produkter eller serviceydelser efterlever de tekniske krav, der er opstillet i EU-lovgivningen.

Kilde: [EU](#)

*Overholdelsen af **tekniske krav** i EU-lovgivningen er **obligatorisk**, mens anvendelsen af **harmoniserede standarder** normalt er **frivillig**, med **mindre** det fremgår af **lovgivningen** at de skal efterleves.*

Tilgængelighedskrav ved offentlige udbud og indkøb af IKT-produkter og -tjenester

Bekendtgørelse om fastsættelse af standard for tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer

I medfør af § 3, stk. 4, i lov nr. 692 af 8. juni 2018 om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer fastsættes:

§ 1. Offentlige organers websteder og mobilapplikationer anses for at være i overensstemmelse med kravet om tilgængelighed i lovens § 3, stk. 1, hvis de opfylder den harmoniserede europæiske standard EN 301 549 V3.2.1 (2021-03). Standarden er fastsat af Europa-Kommissionen i gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/1339 af 11. august 2021 om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/2048 om den harmoniserede standard for websteder og mobilapplikationer. Referencen til standarden er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende, jf. bilaget.

§ 2. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2022.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 197 af 1. marts 2019 om fastsættelse af standard for tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer.

Finansministeriet, den 26. november 2021

Nicolai Wammen

DS/EN 301549:2021

Elektronisk fakturering

BEK nr 346 af 15/03/2019

Erhvervsministeriet

Yderligere oplysninger >

Bekendtgørelse om elektronisk fakturering i den fælleseuropæiske serviceorienterede infrastruktur

I medfør af § 7 i lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, og efter forhandling med berørte myndigheder, herunder de kommunale parter, fastsættes:

Definitioner

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Offentlige myndigheder: Ved offentlige myndigheder forstås de myndigheder, institutioner, ordregivende enheder, indkøbscentraler mv., der er defineret af lov om elektronisk fakturering ved offentlige udbud, eller omfattet af lov om offentlige betalinger § 7.

§ 2. Offentlige myndigheder skal tilslutte sig og benytte den fælleseuropæiske serviceorienterede infrastruktur.

§ 3. Offentlige myndigheder er forpligtet til at anvende en **certificeret serviceleverandør** i forbindelse med tilslutningen til den fælleseuropæiske serviceorienterede infrastruktur.

Stk. 2. På Erhvervsstyrelsens hjemmeside angives, hvordan en leverandør skal anvende eller begrænses fra at anvende den europæiske standards obligatoriske og frivillige felter i en elektronisk faktura til offentlige myndigheder i Danmark.

**Begreber og standarder
openPEPPOL arbejde
baseret på:**

CEN/EN 16931-1:2017,
Elektronisk fakturering:

CEN/TS 16931-2:2017,
Elektronisk fakturering

Syntaksbindinger –UBL2.1
ISO/IEC 19845:2015

Energieffektivisering og rapportering – Energistyrelsen

Bekendtgørelse om energieffektiviseringsordning for overskudsvarme

I medfør af § 23 o, stk. 3, 24 a, stk. 4, § 25 a, stk. 1, § 25 b, stk. 2, og § 34, stk. 2, i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1215 af 14. august 2020, som senest ændret ved lov nr. 883 af 12. maj 2021, fastsættes efter bemyndigelse:

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for virksomheder, der ønsker at indgå i en energieffektiviseringsordning for ekstern overskudsvarme.

Ansøgning om tilmelding til energieffektiviseringsordningen

§ 2. Virksomheder, der er registreret efter momsloven, kan ansøge Energistyrelsen om at indgå i en energieffektiviseringsordning for ekstern overskudsvarme. Ansøgningen skal indsendes digitalt.

Stk. 2. Virksomheden skal udarbejde en energigennemgang efter ISO 50001:2018 med fokus på virksomhedens fossilbrændselsbaserede overskudsvarme, herunder virksomhedens processer og anlæg, der opgraderer og transporterer overskudsvarmen til den ønskede fjernvarmetemperatur.

ISO 50001:2018
Hedder faktisk
DS/EN ISO
5001:2018

Energieffektivisering og rapportering – Energistyrelsen

Bekendtgørelse om energieffektiviseringsordning for overskudsvarme

I medfør af § 23 o, stk. 3, 24 a, stk. 4, § 25 a, stk. 1, § 25 b, stk. 2, og § 34, stk. 2, i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1215 af 14. august 2020, som senest ændret ved lov nr. 883 af 12. maj 2021, fastsættes efter bemyndigelse:

§ 7. Verifikation af energigennemgange, jf. § 2, stk. 2, § 8 eller § 9, og energieffektiviseringstiltag, jf. § 5 eller § 9, stk. 4, skal foretages af:

- 1) en uvildig ekstern ekspert, der er godkendt efter § 10, stk. 1, eller
- 2) af et certificeringsorgan, der er akkrediteret af DANAK – Den Danske Akkrediteringsfond eller et tilsvarende anerkendt akkrediteringsorgan.

Dette krav er nøjagtig det samme i offentlige udbud, hvor der stilles krav til;

- DS/EN ISO 14001:2015 om Miljøledelse, eller
- DS/EN ISO 9001:2015 om kvalitetsledelse, eller andre ledelsessystemer.

Blot med den forskel, at når frivilligt, så skal ”eller tilsvarende” accepteres

Markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer

Indenrigs- og Boligministeriet

Bekendtgørelse om markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer¹⁾

I medfør af § 30, stk. 2, § 30 C, § 31, stk. 1, § 31 A, stk. 1, § 31 B, stk. 5, § 31 C, stk. 1, og § 31 D i byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, som ændret ved lov nr. 734 af 8. juni 2018, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter alle byggevarer, der bringes i omsætning eller gøres tilgængelige på markedet.

Begreber anvendt i bekendtgørelsen:

- Harmoniseret standard
- Europæisk teknisk vurdering (ETA'er, udbudslovens § 41)
- CE-mærke

Markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer

Indenrigs- og Boligministeriet

Markedsføring og salg

§ 3. Erhvervsdrivende må kun markedsføre eller sælge byggevarer, hvis følgende betingelser er opfyldt, jf. dog § 4:

- 1) Byggevaren er egnet til den anvendelse, den markedsføres eller sælges til.
- 2) Byggevaren opfylder kravene fastsat i
 - a) en harmoniseret standard eller en europæisk teknisk vurdering eller, hvis sådanne ikke findes, eller
 - b) en dansk standard, godkendelse eller mærkning, eller en standard, godkendelse eller mærkning i et andet EU- eller EØS-land, der opfylder kravene på samme niveau som den danske standard, godkendelse eller mærkning.
- 3) De i nr. 2, litra a, nævnte byggevarer skal tillige opfylde byggevareforordningens øvrige krav til markedsføring og salg af byggevarer, herunder til ydeevnedeklaration og CE-mærkning.

Stiller du ved udbud og indkøb af byggevarer krav til:

- Harmoniserede standarder?
- Europæiske tekniske vurderinger?
- Danske standarder?
- EU-standarder, EØS standarder?
- CE-mærkning?

Hvorfor eller hvorfor ikke?

I hvilken rækkefølge?

(eks.: § 41 i udbudslov)

Spørgsmål?

Program

11.50 Innovation i udbud og indkøb – ”Innovationsindkøb”
“Guidance on Innovation Procurement”

- Præsentation af EU-guide samt praktisk anvendelse i udbud
/ Søren Jensen, DanSense

Links: [EC Website](#) til guiden m.m.

“Vejledning i innovationsindkøb”

- Udgivet på [Dansk](#).

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.6.2021
C(2021) 4320 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Vejledning om innovationsindkøb

EN

EN

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Guidens indhold.**

- **Kapitel 1** beskriver **begrebet innovationsindkøb** og dets overordnede dimension og merværdi.
- **Kapitel 2** skitserer den nødvendige **politikramme**.
- **Kapitel 3** illustrerer, **hvordan dørene til offentlige udbud åbnes for innovatorer**, herunder SMV'er.
- **Kapitel 4** beskriver, hvordan **offentlige udbudsprocedurer** kan medvirke til at modernisere offentlige tjenester med innovative løsninger og skabe vækst og arbejdspladser.
- **Kapitel 5** henviser til **visse kriterier, som innovationsindkøb bør opfylde** for at undgå, at der ydes statsstøtte til en leverandør.
- **Annekser** indeholder praktiske oplysninger til købere om intellektuelle ejendomsrettigheder (**IPR**) og **andre værktøjer**.

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Definition of Innovation.** Udbudsdirektivets 2014/24/EU, Artikel 2(22)
 - “indførelse af **en ny eller betydeligt forbedret vare**, tjenesteydelse eller proces, herunder, men ikke begrænset til produktions-, bygge- eller anlægsaktiviteter, **en ny markedsføringsmetode** eller **en organisatorisk metode** inden for forretningspraksis, arbejdspladsorganisation eller eksterne relationer, som bl.a. **har til formål at bidrage til at løse samfundsmæssige udfordringer eller støtte Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst**”.

(OECD definitionen er en del enklere)

“Vejledning i innovationsindkøb”

Spørgsmål 1

- **Hvad er innovationsindkøb?**

*"Innovationsindkøb" henviser til ethvert indkøb, som omfatter **et af eller begge følgende aspekter** :*

A:

- ***køb af innovationsprocessen** — tjenesteydelser vedrørende forskning og udvikling — med (delvise) resultater*

Det betyder:

*Den **offentlige indkøber** beskriver først sit **behov**, som foranlediger virksomheder og forskere til at **udvikle innovative produkter, tjenesteydelser eller processer**, som endnu ikke findes på markedet, for at opfylde dette behov.*

“Vejledning i innovationsindkøb”

Spørgsmål 1

- Hvad er innovationsindkøb?

B:

- køb af resultaterne af innovation.

Det betyder:

Den offentlige indkøber handler **som** en "**tidlig bruger**", som i stedet for at købe standardprodukter **køber en vare, en tjenesteydelse eller en proces, der er ny på markedet**, og som har væsentligt nye egenskaber.

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Baggrund for guiden – EC argumenter.**
 - Innovationsindkøb er et vigtigt redskab til at **fremme omstillingen af europæisk økonomi til en grøn og digital økonomi**
 - Innovationsindkøb kan forbedre EU's **økonomiske genopretning** efter covid-19-krisen med bedre offentlige investeringer.
 - Vejledningen giver en klar præsentation af de grundlæggende aspekter af innovationsindkøb:
 - **Hvorfor** det er vigtigt,
 - **Hvem** der har interesse i det
 - **Hvordan** det kan gennemføres.

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Hvorfor innovationsindkøb?**

- “Innovationsindkøb giver hidtil **uudnyttede muligheder** for nystartede virksomheder og udvikling af innovative løsninger som påpeget af Kommissionen i dens nyligt vedtagne SMV-strategi og handlingsplan for intellektuelle ejendomsrettigheder.”

Og direktivet er opdateret

- “Udbudsregler omhandler ikke længere kun, **“hvordan der skal indkøbes”** — de skaber også mulighed for incitamenter med hensyn til, **“hvad der skal købes”**, uden at fastlægge dem.”

(Innovationsindkøb kan forenkles ved brug af standarder i udbudsmaterialer)

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Hvorfor innovationsindkøb? (EC)**

- *Fremme af den økonomiske genopretning, den grønne og den digitale omstilling og EU's modstandsdygtighed.*
- *Levering af bedre offentlige tjenester til et optimalt budget.*
- *Afhjælpning af et voksende behov.*
- *Modernisering af offentlige tjenester*
- *Hjælp til lanceringen og udviklingen af nyetablerede virksomheder og innovative SMV'er*
- *Påvirkning af markederne hen imod innovation*

Der er angivet en række eksempler i guiden.

“Vejledning i innovationsindkøb”

- **Udfordringer**

- *“Offentlige indkøberes vigtigste mål er at sikre det mest stabile og pålidelige indkøbsresultat.*
- *De begrænser ofte risiciene ved at:*
 - *i. benytte **etablerede økonomiske aktører** med et **uplettet omdømme**, dokumenterede skattebetalinger og **betydelig omsætning***
 - *ii. efterspørge **standardløsninger**, som har vist sig at være **pålidelige**. “*

Innovationsindkøb kræver derfor **nytænkning**, da det kan øge risici for den offentlige indkøber, som kan opveje fordelene, hvis ny tilgang ikke behørigt overvejes og beskrives/aftales.

Det er her, at **evnen til at referere standarder i tek. spek. er afgørende.**

“Vejledning i innovationsindkøb”

Reference til standarder

I udbudsprocessen

Her kan standarder diskuteres og refereres

- Indledende markedsdialog
- Tildelingskriterier
- Tekniske specifikationer, inkl.
 - Udkastet til kontrakt
- Udbudsbekendtgørelsen

“Vejledning i innovationsindkøb”

Standarder:

- Indeholder **specifikke og beskrevne grundkrav.**
- Er primært europæiske eller internationale, så de kan **øge grænse-overskridende handel** ved ensartet at beskrive produkter eller tjenester.
- Kan åbne for **mere innovative udbud og tilbud.**
- Kan sikre **bedre dokumentation** for leveret produkt/service

“Vejledning i innovationsindkøb”

Hvorfor det er godt at referere standarder.

Standarder er en nem måde at efterleve de udbudsretlige grundprincipper:

- Ligebehandling (NB)
- Transparens
- Proportionalitet (NB)
- Og så er de **ikke-ekskluderende** – (For det meste)

“Vejledning i innovationsindkøb”

- En meget væsentlig ting mangler i guiden.
 - § 41, **tekniske specifikationer**, og mulighederne ved at anvende standarder er ikke nævnt i guiden.
 - Velvidende at standarder kan beskrive minimumskrav på f.eks.:
 - Måling
 - Test
 - Dokumentation,
 - Sikkerhed,
 - kvalitet, eller
 - Klima- eller miljøeffekter for varer, tjenesteydelser eller bygge/anlæg.

Standarder giver ordregivende myndigheder mulighed for at tænke mere innovativt, når de udvikler indkøbsmateriale og tekniske specifikationer.

“Vejledning i innovationsindkøb”

Dagens eksempel:

Bygge og anlægsopgaven

Arbejdet omfatter primært :

- *Renovering af laboratorier*
- *Renovering af korridorer, kontorer, sekundære lokaler, mødelokaler, øvrige fællesfaciliteter*
- *Etablering af kølerum*
- *Generel opgradering af installationer og etablering af ringventilation*
- *Etablering af nye elevatorer*
- *Miljøsanering.*

“Vejledning i innovationsindkøb”

Dagens eksempel:

Bygge og anlægsopgaven

- I **den indledende markedsdialog** kan introduceres grundlæggende krav til f.eks.; konstruktion, sikkerhed, IKT, kvalitet som beskrevet i anerkendte tekniske specifikationer via standarder.
- Som **kriterier for tildeling** kan inddrages **miljøcertifikater** eller specifikke standarder som f.eks. **Livscyklusomkostninger**, "LCA".
- I **de tekniske specifikationer** kan alle relevante standarder introduceret i markedshøringer nævnes som minimumskrav.

Ved at stille specifikke minimumskrav via anerkendte standarder og kun præcisere absolut nødvendige funktionskrav kan det åbne for mere innovativ tænkning for eksempel udformning af elevatorer, kølerum eller ventilation samt andre steder.

“Vejledning i innovationsindkøb”

Innovationsindkøb vil jævnligt blive taget op i den kommende tid:

Det vil blive en større og større del af offentlige Udbud at tænke innovativt i udbud.

Spørgsmål

Program

12.15 AOB – (Any other business)

➤ Åbent for alle.

Stil spørgsmål!

DanSense punkter.

➤ Årsmødet 2022

- Fysisk møde, Musholmvej 100, Korsør
- 21. April kl. 09.00 – 16.00.
- Pris 2000,- kr./person inkl. forplejning

Program for Årsmødet

08.00 – 09.00 Morgenmad

09.00 – 09.30 Velkomst, intro til dagen, og seneste nyheder

09.30 – 10.30 Nyt om standarder i EU og brug i udbud

10.30 - 10.45 Kaffepause

10.45 - 12.00: DEL 1: Forståelse og brug af harmoniserede standarder i udbud

Ved Kåre Groes, Energistyrelsen

10.45 - 12.00: DEL 2: Henvisning til kvalitets- og miljøledelsessystemer i udbud

Ved Søren Jensen, DanSense

12.00 – 13.00 Frokost

Program for Årsmødet

13.00 – 14.15 DEL 3: Hvad er Europæiske tekniske vurderinger – ETA'er? (§ 41.1.2).b)

Ved Thomas Bruun, ETA-Danmark

13.00 – 14.15 DEL 4: Brug af "Eller tilsvarende" i udbud og bedre dokumentation.

Ved Søren Jensen, DanSense

14.15 – 14.30 Pause

14.30 – 15.30 DEL 5: Adgang til standarder, prisstrukturer og muligheder

Ved Mogens Andersen, Dansk Standard

14.30 – 15.30 DEL 6: Krav til reduktion af klima- og miljøpåvirkninger i udbud.

Ved Søren Jensen, DanSense

15.30 – 16.00 Opsamling på dagen og netværkssnak

Med kaffe/the og hygge

Programme

12.20 Any other business

DanSense.

- **Hvad kræver det at øge fokus på standarder i udbud hos jer?**
 - 51 henvisninger til standarder i vejledningen til udbudsloven – men få kan arbejde med standarder?
 - 1000 Ordregivere, men max. 100 undervist.

- **Gode lokale eksempler på brug af standarder søges**

- **Evaluering af mødet og nye emner**

Any other business

- Evaluering er altid godt

Evaluation and new ideas for the network.

Webinars: Art. 42.3: Network for public contractors on referencing of standards and green requirements in public procurement.	Date: May 20th 2021
Name:	Organisation:
E-mail:	Send to sj@dansense.dk

Did the content on the network live up to your expectations?

5	4	3	2	1
☐	☐	☐	☐	☐

How was the academic level?

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Nye emner

New topics

Which of the following topics might be most relevant to you at your next network meeting?

1. **Good national experiences** in the use of standards in public procurement
2. **Innovation** through better use of standards.
3. **Latest news from the EC**, on green public procurement
4. **National implementation** on referencing of standards and green requirements in public procurement.
5. **EU's Green deal** and consequences for technical specifications.
6. **EOTA** and European use of ETA's.
7. **Labels** and broader perspectives through the use of standards

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Do you have suggestions for new topics to address in the network?

-

Spørgsmål?

Tak for jeres tid i dag.

Søren Jensen
DanSense

Kallerup Bakkevej 5
4400 Kalundborg
Denmark

CVR: DK-31066832

Office: +45 2024 7001

E-mail: sj@dansense.dk

Presentation of DanSense

DanSense. Consulting engineers.

We specialise in:

Public Procurement

- Setting of Environmental requirements.
- Referencing of standards.
- Sustainability and circular economy in procurement.

Environmental Aspects and impacts in general

- Management systems, like e.g.; ISO 14001
- Specific environmental aspects.
- Sustainable development (**Africa project**)

Søren Jensen: “Master in Environmental Management”. Owner of DanSense.
Experience: 35 years from the public and private sector and in a fund.

www.dansense.dk

Phone.: +45 20247001

E-mail.: sj@dansense.dk